

LIETUVOS RESPUBLIKOS TRANSPORTO PRIEMONIŲ TARŠOS MOKESČIO ĮSTATYMO PROJEKTO NUMATOMO TEISINIO REGULIAVIMO POVEIKIO VERTINIMO PAŽYMA

Projekto pavadinimas	Lietuvos Respublikos transporto priemonių taršos mokesčio (toliau – mokestis) įstatymo projektas (toliau – projektas).
Projekto rengėjas	Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Europos Sąjungos investicijų ir ekonominių priemonių departamentas
Projekto tikslas	<p>Projektas parengtas atsižvelgus į 2019–2020 m. Tarybos rekomendacijų Lietuvai įgyvendinimo priemonių planą, kuriuo siekiama plėsti mokesčių bazę pereinant prie šaltinių, kurių apmokestinimas mažiau kenkia augimui, vykdant Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – LRV) programos įgyvendinimo plano veiksmo 01.05.03.16 Transporto priemonių poveikio aplinkai įvertinimas ir pasiūlymų (priemonių, kaip jį mažinti, pateikimas) 1.6. priemonę, kuriai įgyvendinti numatyta parengti Automobilių taršos mokesčio įstatymo projektą, ir vykdant 2019 m. rugsėjo 10 d. Ministro Pirmininko pavedimą Nr. S-3092, kuriuo Aplinkos ministerijai, Susisiekimo ministerijai ir Finansų ministerijai pavesta iki 2019 m. spalio 1 d. parengti ir pateikti LRV automobilio taršos mokesčio įvedimui reikalingus teisės aktų projektus.</p> <p>Projekto tikslai:</p> <ul style="list-style-type: none"> – nustatyti mokestį M_1 ir N_1 kategorijos transporto priemonių (toliau – TP) valdytojams už taršias TP, kurių valdytojais jie tapo nuo 2020 m. sausio 1 d. (registruojant TP pirmą kartą Lietuvoje ar keičiant informaciją apie jau registruotas TP valdytoją). Taršiomis TP laikomos tos TP, kurios turi benzinu ir (ar) dujomis varomą variklį, kurio CO₂ išmetimai viršija 130 g/km, ir dyzelinu varomą variklį, kurio CO₂ išmetimai viršija 115 g/km. Mokestis, kaip ekonominė priemonė, turėtų skatinti asmenis įsigyti mažataršią TP; – užtikrinti, kad šios priemonės prisidėtų prie Lietuvai nustatytų taršos ir CO₂ mažinimo tikslų įgyvendinimo. <p>TP apmokestinimu bus skatinamas mažiau taršių TP įsigijimas bei plečiamas TP, neišmetančių anglies dioksido (toliau – CO₂), naudojimas. Dalis mokestinių lėšų bus panaudotos mažataršių TP įsigijimo skatinimo priemonėms finansuoti.</p> <p>Projektu nustatomas mokestis, kurį mokėtų valdytojas už TP, registruojamą naujai į Kelių transporto priemonių registrą (toliau – KTPR) ar keičiantis duomenims KTPR apie TP valdytoją. Projektas teikiamas su Biudžeto įstatymu ir įsigaliojotų nuo 2020 m. sausio 1 d. Mokestis mokamas tik įtraukus TP į KTPR. Mokestis skatins gyventojus ir įmones įsigyti naujas ar naudotas į Lietuvą įvežamas mažiau taršias TP, nes mokesčio dydis priklausys nuo CO₂ išmetamo kiekio ir degalų rūšies. Kuo didesnis CO₂ išmetamas kiekis, tuo didesnis mokesčio dydis. Dabartiniai TP valdytojai ar asmenys, tapę TP valdytojais iki 2020 sausio 1 d., neturės mokėti mokesčio už jų valdomas TP.</p> <p>Siekiant įstatymų suderinamumo, kartu su projektu parengti:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Mokesčių administravimo įstatymo pakeitimas, kuriuo nustatoma, kad mokestį apskaičiuoja ir konsultacijas mokesčio apskaičiavimo ir sumokėjimo klausimais teikia Vidaus reikalų ministerija ar jos įgaliota institucija (VĮ „Regitra“);

	2) Administracinių nusižengimų kodekso pakeitimas, kuriuo nustatoma bauda TP valdytojams ir TP valdytojų, juridinių asmenų, vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims nuo dviejų šimtų iki aštuonių šimtų eurų.
--	---

<p align="center">Siūlomo projekto poveikio įvertinimas (teigiamos ir (ar) neigiamos pasekmės)</p>

Poveikis aplinkai	<p>Projektu siūlomas sprendimas apmokestinti TP taršos mokesčiu tiesiogiai susijęs su siekiu mažinti šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį ir pasiekti su tuo susijusių tikslų, nustatytų Lietuvai, įgyvendinimo. Taip pat mažinti oro užterštumą azoto oksidais, kietosiomis dalelėmis ir kitais iš TP išmetamais teršalais naudojant degalus, kurie yra kenksmingi aplinkai ir žmonių sveikatai.</p> <p>Teigiamos pasekmės – mokestis prisidėtų prie oro kokybės gerinimo ypač urbanizuotose teritorijose ir oro taršos mažinimo tikslų įgyvendinimo, paskatintų gyventojus keisti savo įpročius aplinkai palankesne linkme, renkantis mažiau taršias ir ekologiškesnes TP ir keliaujant kitomis darnaus judumo priemonėmis.</p> <p>Didėjant ekonomiškėms, mažiau į aplinką teršalų išmetančioms ir ne dyzelinu varomų TP skaičiui Lietuvos TP parke, atitinkamai mažės tarša azoto oksidais, kietosiomis dalelėmis ir kitais kancerogeniniais teršalais.</p> <p>Neigiamos pasekmės – nenumatomos.</p>
Poveikis valstybės finansams	<p>Nustačius transporto priemonių taršos mokestį, kurį mokės asmenys, įsigiję taršią TP, kurios CO₂ išmetamas kiekis viršija nustatytą ribą (130 g/km – benzinu, etanolu ir dujomis varomą ir 115 g/km – dyzelinu varomą TP), valstybės biudžetas kas metai gaus apie 29 000 000 Eur įplaukų. Sumokėto mokesčio lėšos būtų naudojamos mokesčio administravimui ir projekte nustatytoms priemonėms finansuoti. Projektui įgyvendinti reikėtų iki 640 000 Eur, o mokesčio administravimui kasmet 80 000 Eur valstybės biudžeto lėšų.</p>
Poveikis verslo sąlygoms	<p>Mokestis, kuris įsigalios nuo 2020 m. sausio 1 d., bus taikomas Lietuvoje naujai registruojamų TP (M₁ ir N₁ kategorijos) valdytojams ir jau registruotų KTPR TP pasikeitusiems (tapusiems) valdytojams. Planuojantys įsigyti TP po šios datos galės rinktis, ar pirkti mažataršią neapmokestinamą TP, ar mokėti atitinkamo dydžio mokestį įsigyjant taršią TP. Paliekama galimybė rinktis. Verslas taip pat bus suinteresuotas keisti savo įpročius, vietoje labai galingų ir taršių TP įsigyti ekologiškesnes TP bei orientuotis į elektromobilius. Verslo sąlygoms neigiamų pasekmių nenumatoma, nes verslas turės galimybę rinktis mažataršias TP. Verslininkai, kurie importuoja į Lietuvą naudotas TP, bus ekonominėmis priemonėmis skatinami į rinką teikti daugiau mažataršių TP ir mažiau taršių TP, varomų dyzelinu, kurių atsisako kitos ES šalys, nes jų CO₂ išmetimai yra didesni nei kitais degalais varomų TP.</p> <p>Įvertinus projektą, administracinė našta ūkio subjektams neišaugtų, nes apie mokestinę prievolę, jei valdytojo TP atitiks taršios TP kriterijų ir už ją bus privaloma sumokėti mokestį, ūkio subjektą informuotų VĮ „Regitra“. Mokestį paskaičiuos VĮ „Regitra“ ir apie tai informuos Valstybinę mokesčių inspekciją (toliau – VMI). Mokesčio mokėtojui reikės sumokėti apskaičiuoto dydžio mokestį iki nurodyto termino į VMI surenkamąją sąskaitą.</p>
Poveikis socialinei aplinkai	<p>Projekte nustatytas mokestis palies tik tuos TP valdytojus, kurie planuoja nuo 2020 m. sausio 1 d. naujai įsigyti TP ar keisti TP, kurios CO₂</p>

	<p>išmetimai viršiją ribinę vertę. TP valdytojai visada turi galimybę įsigyti mažataršią TP ir nemokėti mokesčio.</p> <p>Sumažinus TP taršą, sumažėtų sergamumas TP taršos sukeliomomis ligomis, pagerėtų gyventojų, ypač gyvenančių prie judrių kelių ar gatvių, kuriose vyksta intensyvus eismas, gyvenimo kokybė. Mokesčio nemokės tie, kurie jau turi įsigiję TP ir neplanuoja jos keisti į kitą taršią TP.</p>
--	---

Kita svarbi informacija

Darbo tvarka projektas buvo aptartas suinteresuotų institucijų atstovų (Aplinkos ministerijos, Vidaus reikalų ministerijos, Susisiekimo ministerijos, Finansų ministerijos, Valstybinės mokesčių inspekcijos, VĮ „Regitra“) susitikimuose, kurie vyko 2019 m. rugsėjo 13 d., 2019 m. rugsėjo 20 d., 2019 m. rugsėjo 24 d. ir 2019 m. spalio 9 d.

Informacija apie asmenį ir instituciją, atsakingą už poveikio vertinimą

Vardas ir pavardė	Aidas Juozapaitis
Pareigos	Vyriausiasis specialistas
Institucija (padalinys)	Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Europos Sąjungos investicijų ir ekonominių priemonių departamento Ekonominių priemonių taikymo politikos skyrius
Telefono numeris ir elektroninio pašto adresas	Tel. 8 706 63527, el. paštas: aidas.juozapaitis@am.lt

 Aplinkos ministras
 Kęstutis Mažeika
 2019-10-11